

Efesu Paulo Tyyriti, Efesu Hãwã-ò

¹ Paulo, Jesuisi Kristu deòdỹỹna jiarỹ rare. Deuxudeewimy tahe kia rare. Efesu hãwã ityhydỹỹdu mahãdu -ò kalemy warybe rewahinyreri. Kaiboho ywimynodu mahãdumy toimahãte. ² Ruxetòena adeeremy kidiatykemy Deuxu-ribi idi watxireri tule Jesuisi Kristu Inynyrỹ-ribi.

³ Deuxu, Inynyrỹ tybyreny, inyboho tuu reàlàmyhỹrenyre. Tii dori inydeereny wihikỹ inywo ywinamy diwahinyde Jesuisi òraru-ki biukihikỹle wahe. ⁴ Deuxu inyyreny-ribi rihitxinymy ritare. Inyboho heka tuu roire. Ihetxiu heka inyho aòkòu tii rihitxinymy ritakremy rỹimyhỹre, inyboho wahe. Kristu-ki iny rihitxinymy rỹire. Iny òbitimy rỹirakemy rihitxinyre, ywimy nodumy wahe. Kiamy heka rokoirekre Kristuko-txi luuna-di. ⁵ Ihetxiu tamywimy Deuxu rihitxinymy ritare, inyboho wahe. Iriòrereny wesemy rokoirekemy. ⁶ Kiamy heka Deuxu riwinyre àlàna, wohyna-wana tamy rikiwahinyrenykemy tii dori inyluurekí wahe. Kristu hãlubu òrarukile biu-ò henareny iny nade. Iny òrarureny riòwynyre taruxetòena wihikỹ òraru-ki. ⁷⁻¹⁰ Ruxetòena sòwemy inydeereny diwahinyde tii dori ibutumy aõna aõna erydu rare. Deuxu dee wina rybe wòte wese rare. Tahe inydeereny kiditynynykemy idi ratxireri. Tamywimy tahe inydeereny

riteòsinyre. Iwese tii rōhōtinyre wese. Bededỹnana rexihukreu. Kristu-ki ibutumy aōna aōna biu-ki bede-ki rỹikremy ihỹre. Kiamy tahe Deuxu rōhōtinyre. ¹¹⁻¹² Kristu òraru-ki Deuxu juhū iny mahāduy-ribi inyboho rihitxinyreny. Tii diwahinyde inydeereny uriōnojura jurana. Tii dori ixideewilemy ibutumy aōhebo rotỹnynmyhỹre Deuxu kia hitxidỹna mahādu ixidile wowydyna mahāduō rỹirakemy rỹimyhỹre. Inyboho juhū rityhynyreny Kristu-ò. ¹³ Kaiboho kiaō toimahāte. Juhū rybe inatyhy-ò taholatenyteu, tetyhynmyhỹtenyte tarasa Rybewihikỹ-ò wahe. Tai tahe Deuxu Tyytybytyhy-di ratidỹna wesemy iny dee ritidimyhỹre. Deuxu Tyytybytyhy dori tii kidiwahinykemy rarybere, ihetxiu wahe. ¹⁴ Uriōno jura jurana Deuxu Tyytybytyhy rare inydeereny. Deuxu tahōrō mahādu ritakreu, tuu reālārenykre tuu, inyboho dori kia mahāduō roire.

¹⁵ Tahe jiarỹ, Paulo, tule umy raholamahāre Jesuisi Kristu atyhydỹna-ò, tule aluuna ityhydỹdu-ò. Tai tahe Deuxu-ò àlāna-di araxitōedỹnyrenymahāre. Wanohōti aribireny rosaōhyymyhỹre. ¹⁶⁻¹⁷ Deuxu tahe Jesuisi Kristu biu loosōna tyby rare. Tii araykyreny-ò bedeeryna kidiwahinykemy watzireri, awolyrana kidiwahinykemy watzireri. ¹⁸ Tai tahe araykyrawoni ritỹnynkemy watzireri. Tai kaiboho bierybenykre Deuxu iryna. Tule ityhyna biu loosōna-di bierybenyky watzireri. ¹⁹ Deuxu taruruna sōwemy diwahinymyhỹde ityhydỹdu mahādu-ò. Iruruna tahe aōni rare inydeereny uriōno jura jurana. Kia tule

bierybenykemy watzireri. ²⁰⁻²¹ Kia irurumy inyboho tuu robirenyre, Kristu rubu-ribi rexiixixanyreu, taruruna weribi ronykemy disỹnydeu, biukihikỹle wahe. Kristu tahe ibutu ruruna wixira wixira ratyre rare, ibutu wedu ratyre, ibutu dinodu ratyre, ibutu deòdỹỹdu ratyre. Ibutuni ratyre tii rare. Wijinani ratyre, tule kanakremy ihỹreni ratyre rare. ²² Deuxu tahe ibutu aõna aõna wixira wixira Kristuwarawo-ò ritidire tai tii ibutuwedukremy. Tii ibukurati wesemy rare. Kia tii ihỹre dohodỹỹdu mahãdu-ò, iwedu wahe. ²³ Dohodỹỹdu mahãdu tahe Kristumy wese rare. Kristu dori ibutu aõna aõna ritỹxinymyhỹre.

2

¹ Juhuu kaiboho rubumy tãimahãte òraruna òraru-ki. ² Juhuu kaiboho bedeaõmydỹỹnana bede-ki toitemahã juhUU Satanasi deòdỹỹna tetyhynumy toitemahã. Tii bedeyhy ruruna dinodu rare. Ityhydỹỹdukõdu mahãdu wiji dori rityhynumy rỹira, itxiõdỹỹdu mahãdu wahe. ³ Ityhydỹỹdukõdu mahãduy-ki juhUU tule inyboho roiremahã –ibutumy ixideerenywimy inyboho riwinyreny; inyraykyreny wydyna-deewimy tule inyboho riwinyreny. Ehehewidỹỹdu inyboho roiremyhỹ, tuu ratybienyumy rarehyy dori tuu rare. Iwese ijõ roiremyhỹ wese. ⁴ Deuxu tahe sõwetyhymy ruxetõena diwahinymyhỹde, inyluurenkyreki. ⁵⁻⁶ Deuxu inyboho rurudỹỹnyre Kristu-wana rubu-ribi riixixanyreny. Kristusỹ-ki biu-ki tii inyboho risỹnyre tai rokonyrenykemy. Iruxetõena

òrarukile abiu-ò henareny dire. ⁷ Iruxetòena kiditeòsinykre bededỹnana robehemy roireki wahe. Iwese sōwehyymy iruxetòena diwahinyde wesemy. ⁸ Tarasana Deuxu ruxetòenaribile nade aityhydỹnareny òraru-ki tuu rare. Iny-ribi aõkõ nade. Deuxu wahidỹna rare. ⁹ Iny-ribi rarybekre inyõ ixityhydỹmy tahe aõkõre Deuxu ruxetòenakile tuu rare. ¹⁰ Tii tahe ibutumy iny riwinyrenyre. Òbiti aõmydỹnana widỹdukemy iny riwinyre Jesuisi Kristu òraru-ki. Deuxule juhoo rōhõtinyre òbiti widỹdumy aõbo rokoirekemy.

¹¹ Tahe kaiboho uritere nohõti losaõmy kaiboho judeukõdu mahãdu toite juhoo mahã. Kiamy judeu mahãdu arāniniymyhỹrenyre, notykyresykõdu mahãdu wahe. Tii dori notyky resydu mahãdu roire, iyresynadireki wahe. ¹² Juhoo tahe aruta wesele toite Kristu-ki aõkõ. Judeu mahãdu-ribi rihitxinymy nyimyhỹde. Deuxu rybe ywisidỹna ludu aõkõ toite. Araròsòna renyõhyyre. Adeuxurenyõhyyre bede bedemy. ¹³ Juhu irehemy Deuxu-ribi toite mahã. Tahe wiji Jesuisi Kristu hãlubu òraru-ki araòhòdỹnyny toite. ¹⁴ Jesuisi Kristu tahe iny ywidỹna rare. Kyarana tahe òtity wese itya-ki rỹimyhỹre judeu mahãdu aribi kia rihitxinyre. Tahe kia òtity ritxiwire tahe sohoji mahãdulemy riwinyre. ¹⁵ Tahe Kristu rurureu tahe ixãwire kia bede ywina. Tahe inatxi wimy òludu mahãdu sohoji iny tỹmyrahyylemy riwinyre. Tahe ywina rōhònnyre wiwana ributunyra tahe Deuxu taluuna tamy riwahinyra. ¹⁶ Jesuisi taitxeò-ki rurureki, ywina rieryrenyre. Tahe kyarana-ribi

riixãwididỹnyre. ¹⁷ Jesuisi tahe ywinamy rarybere iòhò ludu kaiboho wahe tule irehe ludu, judeukõdu mahãdu wahe. ¹⁸ Tahe kaiboho jiarỹboho-wana sohoji Deuxu Tyytybytyhy òrarukile Deuxu-ò rekexitòenyrenyke. ¹⁹ Kawese tahe kaiboho ityhydỹdu mahãdu-ò talote. Iny-ribi lahitxi aõkõ toite, Deuxusỹ mahãduõle heka toite. ²⁰ Deuxu rybedu, tadeòdu-wana hetoõ wesemy kaiboho boibekre. Jesuisi Kristule iko ludu mana wese rare. ²¹ Jesuisi Kristu òraru-ki wiwesehyyle heto awimy rỹire. Tai Inynyrỹ hetotyhy relemy rexihumyhỹre. ²² Kaiboho tule matybienybenykre Deuxu Tyytybytyhy hetoõ wese wahe.

3

¹ Tai jiarỹ, Paulo, rotena-ki nodu wesemy rare Jesuisi Kristu òraru-ki. Judeukõdu mahãdu dee kiamy heka watxiwãhãre, adeereny wahe. ² Deuxu ruxetòena wadee riwahinyre. Kaiboho aõbo tuu taholatenyõmahãte. ³ Deuxu dori tawòtena diteòsinyde wadee. ⁴⁻⁵ Jiarỹ kiamy juhUU reritinyriòrere katyyritikile wahe. Idi mariabenykeu bierybenykemy idi watxireri, timybo Kristu wòtena rybe reeryremy wahe. Kristu wòtena tahe ihetxiu ibutu inyõ riteòsinyõhyyre. Wiji tahe riteòsinymy ihỹre Deuxu Tyytybytyhyle tahe deòdu-ò, rybedu-ò ritỹnynymy ihỹre. ⁶⁻⁷ Kiamy heka rare: kaiboho, judeukõdu mahãdu, wii ributunyre inyboho-wana judeu mahãdu wahe. Uriõnowi jurawi juramy idi rokoirekre, sohoji mahãdulemy wahe. Kristu Rybewihikỹ òraru-ki ityhydỹdu mahãdu-ò

rirònyrenyire. Kia rybe-di rybedumy diwateònyde, ruxetòena wahidỹỹnaõ wadee nade Deuxu ruruna sòwe-ribi. Ityhydỹỹdu mahãduy-ribi jiarỹ aõ aõkõmy watxiwãhãre retyhynytyhymy aõkõ watxiwãhãre. ⁸ Ihãrele Rybewihikỹ rybedumy ararekre Kristu aõmydỹỹnana heka iny raykywydyna ratyire awimy ihỹre. Kiamy judeukõdu mahãdu-ò arelyykemy riwahitxinyre. ⁹ Ibutu inyõ rybe wòtena aritỹnynykemy watxiwãhãre juhoo Deuxu Jesuisi-wana ibutumy aõna aõna riwinyre kiau rybewòtena riwòmy roimyhỹre Deuxu-ki. ¹⁰ Wijina tahe riteòsinykemy ihỹre dohodỹỹna-ki. Tai tahe ibutumy biu-ribi rurunadu, bedeerydỹỹdu rierykemy timykibo Deuxu bede erysyna-di raremyhỹ ibutumy aõna aõna erysyna-di. ¹¹ Iwese Deuxu ibutumy aõhebo rotỹỹnykemy ratximyhỹre wese iny rierykre, Inynyrỹ Jesuisi Kristu òrarukile wahe. ¹² Tai tahe iny rexideòsinymyhỹre brebuõlemy Deuxu ixitòenadỹỹna-di Kristu dori inyboho rityhynymyhỹre. ¹³ Tai kaiboho ixiiiodỹỹrenyõmy ahãke, jiarỹ aõhõkỹmy ratỹỹnyreki kia dori awowydyna rare, waaõhõkỹmy dỹỹnana wahe.

¹⁴ Tai tahe umyreny Deuxu-ò rexitòenyre Inynyrỹ Jesuisi Kristu tyhy-ò wahe. Ibutu sỹ mahãdu tyby Deuxu rare. ¹⁵ Ruruna adeereny kidiwahinykemy idi watxireri, tawowydyna sòwe-ribi wahe. ¹⁶ Deuxu Tytybytyhy rurutyhy araykywo-ò kidiwahinykemy watxireri. ¹⁷ Tai Kristu aworeny-ki kanasỹnymyhỹkemy rahõtinyinmahãre atyhyna direki kaiboho heka wiluutyhymy boibekemy watxireri. ¹⁸ Tai

ibutu ityhydỹdu mahãdu-wana Kristu luuna bierybenyke. Inyõ Kristu luuna awire rieryõtyhy. Ihãrele tahe bierybenyke iwese rare wesemy. ¹⁹ Tai Deuxu-di bexilỹxinykemy idi watzireri.

²⁰ Deuxu iruruna dire. Tai iny ixitòena ratyre inydeereny kidiwahinykemy idi ihỹre. Iny iru-rudireki wahe. ²¹ Dohodỹdu mahãdu wowydyna riwahinykemy tamy watzireri, aõu aõu wahe. Bededỹnana konana-ò wahe. Kie.

4

¹ Inynyrỹ deòdu arixidu jiarỹ rare. Arexitòenykre inihe adeereny. Yrubuna-di aõhebo botỹnybenykemy adireny watzireri. Tai tahe Deuxudeewimy boibekre. ²⁻³ Tii dori juhoo adeereny irydu rare òbitimy boibekemy xiwedeõmy boibeke, ele eleõmy; wii biwiòhenanymy; luuna-di marurunymy boibeke. Ixi wesehyylemy boibekemy. Tai tahe Deuxu Tyytybytyhy aratorabutenyrenykre ywimy nodu dori kia diwiòhenanymyhỹde. ⁴ Sohoji mahãdule rare, sohoji Deuxu Tyytybytyhydile. Umy sohoji wese, ityytyby sohojilemy wese rare. Kaiboho tule araròsònareneny sohojile rare, kaiboho ityhydỹdumy terònyteki wahe. ⁵ Inynyrỹ sohojile rare inytyhynareneny sohojile rare. Tule iny ratisebena sohojile rare. ⁶ Deuxu tule sohojilere, ibutu tybymy rare ibutu ratyre rare. Ibutuy-ki tii rare. Tule ibutu rawo-ki ratzireri. Ibutumy aõhebo rotỹnykemy iny-di riwisỹnyreri tawowina-di. ⁷ Kristu tahe iny sõwemy rareki sohoji ruxetòena sõwemy sohoji-ò riwahinyre. ⁸ Kiamy heka ritina-ki roire: —Iu

Jesuisi raòwònyreu biu-ò ròtena ludu mahādu ridyre idi wahidỹ̃na inydeereny diwahinyde. ⁹ Betehebenyke rybeweereō-ò raòwònyremy. Aōmybohe kia rarybereri. Tahe juhuu dori surawo-txi robehere kiakékile tahe idi raòwònyke. ¹⁰ Kia robeherele taheka raòwònyre biuratyremy ibutu aōna aōna-di rexilỹxinykemy. ¹¹ Inyō-ò deòdỹ̃na mahādumy rarekemy diwahinyde aōwihikỹ widỹ̃ wahidỹ̃na wahe. Ijō-ò Deuxu rybedumy mahādu rarekemy diwahinyde. Ijō-ò Rybewihikỹmy rybedu mahādumy rarekemy diwahinyde. Ijō ityhydỹ̃du mahādu yrubudỹ̃du mahādumy rarekemy. Ijō bedeerydỹ̃dumy mahādu rarekemy. ¹² Ibutumy kia mahādu ityhydỹ̃du riwiòhenanykemy idi ratxireri. Tai ityhydỹ̃du iaōmysỹdỹ̃na riwinykre. Kristu umy wesemy ritibiedỹ̃nykemy. Ibutu dee diwahinyde. ¹³ Ikonanau tahe ibutumy wiwese wesemy rōkōhōtinyrenyke, iny tyhynareny wahe. Deuxu Riòre rikierityhyrenykeny, iny òbitimy rokoireke, Kristu òbiti wesemy rokoireke. ¹⁴ Tohouā wesemy aōkō rokoireke inytyhynareny-ki. Uritere witxiradỹ̃renyōmy ibutu bedeeryna witxira witxira-di. Iwese yhy tiò tiò aō riwymyhỹre wese kia bedeerydỹ̃du rare. Iwitxira tyhydỹ̃na-ò kia ityhydỹ̃du mahādu ridykemy ratximyhỹre. Ijō inatyhy rybe weselemy rarybere. Tahe aōkōre. Kia-ò ijohonarenyōmy. ¹⁵ Tahe luuna-di inatyhymy marybebenyke. Kristu aōmydỹ̃nana-di bexilỹxinybenykeny idi maumynybenyke. Tii dori iny wedureny rare. ¹⁶ Ityhydỹ̃du mahādu heka Kristu umy wese rare.

Ityhydỹ̃du sohoji sohoji wijura jura weselemy rỹira. Kristu ibutumy riwiòhenanymhỹre iwese umy hona umy wese. Umyjura kia ibutumy iaõmysỹdỹ̃ dire. Wiweselemy tahe raaõmysỹdỹ̃nykeki tai tahe umy awimy rariamyhỹke. Ijõ widerakeki tahe, Kristu umy raumynyõtyhy.

¹⁷ Katahe Inynyrỹnimy adeereny kiamy rarybemyhỹre. Ityhydỹ̃dukõdu mahãdu wesemy aõkõ boibenybeke. ¹⁸ Iraykyreny bedeluru-ki ihỹrenyre. Ieheherenyre, rieryõrenyre. Tai tahe Deuxu biu-ò hena umytuedeõna rieryõrenyre. ¹⁹ Ixãruna ihoõhyre. Urile ibutumy òraruna-txi rexiwahinyrenyre. ²⁰ Kia Jesusimy aõkõ teerytenyte inyribireny wahe. ²¹⁻²² Jesuisi inatyhyna teerytenyteki, ibutumy aõbina bina ixi-ribi bihitxinyke. ²³ Ibutumy awo arayky-wana bexitỹmyranyke. ²⁴ Deuxu umy tỹmyra wesena-di bexityhynybenyke. Kia heka òbiti rare; inatyhy rare.

²⁵ Tai tahe ruirenyõmy wahe. Inatyhymy iny witzira-ò marybemahãbeny. Wiwese hyylemy widi rakatximyhỹrenyke. ²⁶ Makyarananymahã-wana tahe urile òraru-txi ixẽõmy. Ixi-di txu iròtedỹ̃õmy awobinana-di ²⁷ Tule Satanasi deradỹ̃na-ò nokõmy. ²⁸ Inyõ juhUU wasidureki, ixityre tii wasiõmy. Tii wiji raaõmysỹdỹ̃kre aõna aõna wiwihikỹ tebò-di riwinykemy wahe. Tai tahe iaõdikre iny aõkõmy rỹira riwiòhenanyke. ²⁹ Kai uritere rybebinaõ ary-ribi iòlòdỹ̃õmy Rybewiwihikỹlemy marybemahã. Kia rybe-di ijohodu riwiòhenanymhỹrele kynyhetuukre.

³⁰ Bibedeòtiidỹỹõmy Deuxu Tytybytyhy. Tii dori arayrubunymyhỹre tarasanatxu-ò. ³¹ Òbina rybemy widi nokõmy, wimy ujõmoõmy, adebure ijà ijàõmy, aõbinamy inymy ijyyõmy, rybebina-di iny ihetedỹỹõmy. ³² Tahe ibutu dee ywimy boibekre, awimy wahe ainytyhymy iny-di boibekre. Aõbinamy iny adee rarybe-wana tahe iribi bexinohõtilosanymy biixãwididỹỹnymy Deuxu dori inyòraru riixãwididỹỹnyreki wahe.

5

¹ Deuxu inytybytyhyreny rare. Tai tahe iwese uladu tyby wesemy rotỹỹnymyhỹre wese, kaiboho Deuxu wesemy matximahãbenyke Deuxu riòre lunadu wesemy matximahãbenyke. Wiluurenyke, Kristu dori aluurenyre. ² Tule rexiwahinyre xiwe wesemy iny ritarenykemy. Tai tahe Deuxu dee kia lỹnyrena wiwihikỹ wese rare.

³ Tahe òta òtarenyõmy. Ibutumy aõna aõna bina bina widỹỹrenyõmy. Kaiboho dori ityhydỹỹdu mahãdu toite. ⁴ Rybebinamy uriteretere rybeõmy. Ixideòsidỹỹõmy. Kia widỹỹna tahe ibinare. Tahe aõwihikỹõ biwinyke, Deuxu deàlanamy. ⁵ Òta òtadu tahe Deuxu òlõna wahidỹỹna ritaõtyhy, iny binaõ aõkõ, inywobire aõkõ. Kia Deuxu tyhy biukõdu mahãdu rare. Bierybenyke kia. ⁶ Itxenadỹỹ rybe-ò ijohonarenyõmy. Ityhydỹỹdukõdu mahãdu Deuxu rybe riywinyõmyhỹre. Tai tahe Deuxu reburemyhỹre tamyreny. ⁷ Tiiboho-wana ratxiõhyymyhỹrenyre iaõmydỹỹnana binareki. ⁸ Hỹỹnau kaiboho bedeluru-ki toitemahã. Tahe wiji Inynyrỹ loosõna-ki toite. Loosõnadỹỹdu riòre

weselemy boibeke. ⁹ Aõbo loosòna-ribi nade tahe awire, òbitire, inatyhyre. ¹⁰ Tai aõbo Inynyrỹdeewi kia riteòsinyre. ¹¹⁻¹² Iwese bedelurubina widỹỹdu aõhebo rotỹỹnyre wese uritere iwidỹỹrenyõmy tahe teòsaremy tamy marybebenyke. Aõbo tiiboho wasimy aõhebo rotỹỹnymyhỹre ixỹruna adee rare tuu maryhemahãkeki. ¹³ Ibutumy aõna aõna loosòna ritỹnynyre. Tai tahe iny aõmydỹỹnana loosòna ritỹnynykeki, iny rierykre itỹnydỹỹna dori loosòna rare. ¹⁴ Tyyritiõ kia wesemy rỹire: –Inyõ rõrõmy rỹikeki, rexixake rubuy-ribi rỹike. Kristu tahe araloosònanykre.

¹⁵ Aõhebo botỹỹnybenykeò bexiijebenyke. Itxỹte widỹỹdu mahãdu wesemy aõkõ ahabenyke, bedeerydu mahãdu wesemy ahãbenyke. ¹⁶ Iõnodỹỹõmy abededỹỹnana. Wiji txu bededỹỹnana tahe ibinatyhymy rare. ¹⁷ Tai tahe itxỹteõmy ahãke. Bierybenyke aõbo Deuxu dee wire. ¹⁸ Vĩi mona-di axaxa rubudỹỹna wesemy aõkõ matxibenyke. Kia tahe aõnityhyre, tumodu wahe. Tahe Deuxu Tyytybytyhy heka atykymy ralòmy boibeke. ¹⁹ Mawinymy bexirybenyke awo-ki. Bexirybenybenyke Inynyrỹ-ò awi-ribi bitxienyumy mawiunyke. Rybewiumy marybeke. ²⁰ Deuxu inytybyreny-ò ibutumy bealãmahãbenyke Jesuisi Kristu Inynyrỹni òraru-ki tahe bexitòenyke. ²¹ Kaiboho ibutumy widee bexiywinyhyymy ahãbenykre.

²²⁻²⁴ Iwese dohodỹỹna mahãdu Kristu rybe rityhynymyhỹre wese, hãwyy tahãbu rybe riywinyke, ibutu aõmydỹỹnana-ki wahe. Hãbu dori tahãwyy dinodu wese rare. ²⁵ Ibutumy hãbu

tahãwyy luukemy. Kristu dori dohodỹyna mahãdu luureki ture. Tamy tii rexiwahinyre rurukemy. ²⁶ Tai tahe kia òbitidỹynamy rurure. Iwese bee aõ rasuhòmhyhỹre wese, tarybe risuhòmhyhỹre. ²⁷ Iòraru-ki tahe Jesuisi dohodỹyna mahãdu wiwihikỹõ ixidee rinykre. Òbiti mahãdulemy rarekre, aõbina binaõ heka tai rỹiõhyymyhỹre. Awi mahãdu widỹydumy rarekre. ²⁸ Kiamy heka hãbu tahãwyy-di rỹirake. Iwese hãbu taumy luure wese tahãwyy luumy rỹirake. Iny tahãwyy luukeki, kia-di ixiluuke. ²⁹ Iny taumyderamy rỹiõhyymyhỹre. Tahe aõkõre tule rexiòwenymyhỹre rexiwesenanymyhỹre. Iwese Kristu dohodỹyna mahãdu riwisinanymyhỹre wese. ³⁰ Inyboho dori Kristu mahãduõ roire. ³¹ Kiamy heka Ritina roire: –Tai heka hãbuõ tybyboho heto ririmyhỹre tahãwyy-wana wii ributunymy roirekemy. Inatxi umy ribi sohoji umyhyymy ròhònymyhỹre. ³² Kia aõmydỹynana heka ierysysirare. Tahe Kristu tohodỹyna mahãdu-wana rarybereri. ³³ Ihãrele tahe hãbu tahãwyy luumy rỹira iwese ixiluumy rỹira wese. Tule hãwyy tahãbu rityhinyke.

6

¹ Uladu mahãdu tybyboho rybe rityhynymyhỹre Inynyrỹ òraru-ki. Kia tahe òbiti rare. ² Boo adi-wana bityhynybenyke. Kia tahe bede ywina rybe juhoo rare. Tule Deuxu raròsòna kia bede ywina rybe-wana rare. ³ Kia biywinybenykeki, awimy mabeke, abededỹynana irehemy mabeke kabede-ki. ⁴ Uladu tyby, uladuse, ariòrereny adeburehyymy idi iwisỹdỹỹrenyõmy. Tahe aõki

reòsakeki tii riòbitinykemy tamy marybebenyke. Inynyrỹ deòsidỹna-di tamy marybebenyke.

⁵ Deòdu mahādu kabede-ki awedureny bityhynybenyke. Awo-ribi tyhy tamywimy biwinybenyke. Bexijemy ywimy biwinymy. Iwese Kristu dee tewinymahāte wesemy. ⁶ Aõ tabiteriki aõkõ biywinyke. Iwese Kristu deòdu wesemy mabeke. Deuxu dee wina awo-ribi biwinyke. ⁷ Deysana-di ibutumy òbitimy bisỹdỹnyke. ⁸ Ibutumy deòdu ada deòdukõdu Inynyrỹ-ribi aõna aõna rimyke. Tamy aõwiihikỹ riwinykeki. ⁹ Tahe wedu mahādu, kaiboho eòdu mahādu-ò kia weselemy mabeke. Brebudỹrybe-di eòdureny-ò rybeõmy. Awedu dori eòdureny wedu tule biu-ki ratximyhỹre. Tamy dori ibutumy wiwese wesele rare.

¹⁰ Ibutu-ò tahe ikonanamy ararybekre. Inynyrỹ ruruna-di bexirurudỹnyke. Iruru tahe aõni rare. Tahe ixidee bimyyke. ¹¹ Bexityynyke aõbinanatyy-di, debõna aõmydỹnana bimyyke. Tai tahe Diabo rybemy nodu biòludunyke. ¹² Iny ijusunareny dori moo iny-wana aõkõ rare. Iwitxira Satanasi ruruna-di rare. Dinodu ruru-di rare, kabede luruhukỹ wedu-di wahe. Tytybybina ruru-di rare, biukihikỹle. ¹³ Tai tahe ibutumy Deuxu debõna aõna aõna bimyyke. Idi txubina-ki biòlòdỹnyke. Aijesu bitakeu tahe, òraru rỹike. ¹⁴ Inatyhyna-di awereysana birarutxynyke. Òbitina-di abreti bitòbònyke. ¹⁵ Bexiywinyke ywina Rybewihikỹ rybena-ò. Tii heka adikre. ¹⁶ Ityhyna tahe awyhyitxenamy ihỹre, idi eorutà bitỹtenyke. Idi tahe Satanasi heòty wyhy biturinyke. ¹⁷ Tarasana tahe arataana

wese rare. Deuxu Tyytybytyhy mayrehe heka Deuxu rybe rare. ¹⁸ Deuxu Tyytybytyhy-ki ibutumy ixitòedỹỹhyomy atximahābenyke. Kia-di tahe biriranymy, boibeke. Ityhydỹỹdu mahādu ibutumy bexitòenyhyomy boibeke. ¹⁹ Tule wadee, bexitòenybenyke. Deuxu wadee rybe kidiwahinykemy wahe. Tai brebukōlemy Rybewihikỹ aritỹnynykre, ierysy siramy wahe. ²⁰ Jiarỹ Rybewihikỹ deòsidỹỹdu rare wawomati rerotidire hārele wahe. Kristumy arelyykemy watzireri. Tii heka wawidỹỹnare.

²¹⁻²² Txitxiò tahe ityhydỹỹdu seriòreõ rare, waluunaduõ rare. Inynyrỹ rybe-di òbiti aõmysỹdỹỹdu rare. Tai tahe tii adeereny reteònyre waaõmydỹỹnana adee ritỹnynyky. Awo riteysadỹỹnykremy.

²³ Ywina ibutumy ityhydỹỹdu mahādu seriòreõ kanakemy watzireri. Luuna tyhyna-wana kanakemy Deuxu, inytyby-ribi, Jesuisi Kristu, Inynyrỹ-ribi wahe. ²⁴ Ruxetòena kanakemy watzireri Jesuisi inatyhymy luunadu mahādu-ò wahe. Tii Kristu rare, Inynyrỹreny wahe.

Deuxu Rybe Tyyriti **New Testament in Karajá (BR:kpj:Karajá)**

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Karajá

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Karajá [kpj], Brazil

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Karajá

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

55ce0bcd-101e-52a3-984e-847027efe150